

Nr 19.

Av herr Nyberg m. fl., om nedsättning av inträdesavgifterna för nya telefonabonnemang.

I sina inkomstberäkningar för budgetåret 1950/51 har telegrafverket räknat med oförändrade inträdesavgifter för telefonabonnemang. Någon ändring i detta avseende har icke heller föreslagits av vederbörande departementschef. Detta skulle alltså betyda, att avgiften även för nästa år blir 200 kronor.

Höjningen av inträdesavgiften från förutvarande 100 till 200 kronor beslutades i slutet av år 1947 att gälla från 8 december nämnda år. Dessförinnan hade redan år 1945 en höjning skett från 15 till 100 kronor. I båda fallen motiverades den höjda inträdesavgiften med av krisen föranledda förhållanden. En återgång till mera normala avgifter anfördes vid båda tillfällena som önskvärd, så fort möjligheter därtill anses föreligga.

Höjningen från 100 till 200 kronor ingick bl. a. som ett led i regeringens strävan att begränsa köpkraftsöverskottet. Avsikten var även att minska efterfrågan på nya abonnemang, vilket ansågs nödvändigt med hänsyn till den bristande tillgången på material. Denna effekt av åtgärden torde också ha uppnåtts. Den har emellertid vunnits på så sätt, att de ekonomiskt bättre situerade kommit i gynnad ställning i jämförelse med dem som ha det sämre ställt ekonomiskt. Ett utpräglat missnöje med de höga abonnemangavgifterna gör sig alltfört gällande ute i landet. Som bekant har också frågan vid upprepade tillfällen diskuterats i riksdagen. Senast skedde detta under fjolåret, då motionsledes föreslogs en sänkning från 200 till 100 kronor, alltså till det belopp som gällde före december månad 1947. Det utskott — andra kammarens tredje tillfälliga — som behandlade ärendet ansåg sig emellertid förhindrat att tillstyrka bifall till motionen. Utskottet sade sig emellertid behjärta de motiv som lågo till grund för motionen och delade i princip motionärens synpunkter. Riksdagen beslöt också i enlighet med utskottets hemställan.

De skäl, som år 1947 föranledde avgifternas höjande, torde i viss mån fortfarande föreligga. Läget är dock icke nu helt detsamma. En minskning i köpkraftsöverskottet har inträtt, och materialbristen torde icke vara lika framträdande. I varje fall bör man kunna räkna med en snabbt inträdande förbättring i detta avseende. Frågan om att sänka inträdesavgiften till ett mera normalt belopp borde alltså nu kunna upptas till omprövning. Resultatet skulle förmodligen icke bli en så snabb ökning av antalet inträdesökande som under de närmast föregående åren, därest avgiften då bibehållits vid oförändrat belopp. Därtill kommer, att en sänkning av

inträdesavgiften hör till de åtgärder, som först böra komma i fråga när krispolitiken avvecklas, detta på grund av de höga avgifternas orättvisa verkningar. Sker detta icke redan under det nya året är det fara värt att en avgift på 200 kronor kommer att betraktas som »normal» och alltså kommer att bibehållas allt framgent.

Det synes vara mest rättvist, att även de mindre väl situerade ges ökade möjligheter att komma med i »kön» bland inträdessökande för telefonabonnemang. Skulle detta medföra något ökad väntetid, är detta en risk, som man bör kunna ta. En olägenhet är givetvis de minskade inkomster för telegrafverket som en sänkning skulle medföra. Detta skäl torde dock i och för sig icke berättiga, att man fasthåller vid en ordning, som har uppenbart orättvisa verkningar. Frågan bör dock lämnas öppen huruvida en sänkning till 150 kronor icke borde prövas som en första etapp, därest en reducering till 100 kronor för närvarande skulle anses omöjlig att genomföra.

Med hänvisning till vad sålunda anförts hemställes,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om att inträdesavgiften för telefonabonnemang sänkes från nuvarande 200 till 100 kronor, eller, därest detta av ekonomiska skäl icke låter sig göra, avgiften sänks till 150 kronor.

Stockholm den 16 januari 1950.

Olaus Nyberg.

Erik Strandh.

Bror Persson.